

LEITZEKO ERASO MATXISTEN AURKAKO PROTOKOLOA

**Leitze leku seguru bat
izatea denon ardura da!**

**ERASOEN
AURKAKO
MAHAIA**

Leitzeko pestetan herri mailan jazo daitezkeen eraso matxisten aurrean, 2023an Erasoen Aurkako Mahaiak, Leitzeko Mugimendu Feministak sortutako protokolo hau egokitu eta osatu zuen. Ondotik, urtez urte errebisatu eta moldatzen da, identifikatzen diren behar berrietara egokitze aldera.

Pesta eredu feminista bat bultzatzeko oinarriak jasotzeaz gain, eraso sexisten aurrean eman beharreko erantzuna modu praktikoa eta zehatzean azaltzea du asmoa.

Protokoloa lau ataletan banatu da:

1 |

Pesta eredu feminista bultzatzeko neurri eta baldintzak (aurre lanketatik hasi eta pesta ondorerraino)

2 |

Erasoei begira, pesten aurretik egiteko lanketa edo prebentzioa

3 |

Pestetan eraso bat gertatzen den momentuan nola jokatu

4 |

Erasoaren ondorengo erantzun soziala

* |

Eranskinak

1 | Pesta eredu feminista

Gure jendarteko ordena eta bizitza erritmoak erreproduzitzen diren guneak dira pestak. Gaur egungo hierarkiak, botere harremanak, diskriminazioak, rol banaketak eta emakumezkoen eta gizonezkoen irudi idealizatuak islatzen direlarik bertan. Honengatik, garrantzitsua da pestetan ere ikuspegi feminista txertatzea eta egungo egiturazko zapalkuntza guztiei aurre egiteko lanean jardutea.

Protokolo honetan, jai herrikoi eta parekideak izateko, kontuan eduki beharreko zenbait elementu biltzen dira.

- **PARTE HARTZEA**

- **Antolakuntzan:** nahitaezkoa da pesten antolakuntzan emakumezkoen ikuspegia kontutan hartzea eta inor ez baztertu edo alboratzea. Horretarako, ezinbestekotzat hartzen da emakumezkoak, talde moduan nahiz norbanako bezala, bertan presente egotea. Erasoen Aurkako Mahaiak aipatutakoa esparru guztietan bermatuko dela ziurtatu beharra du, eta horretarako beharrezko baldintzak sortu behar dira: bilerak egiteko moduan, hitz egiteko tonuan, hitz hartzeetan, lanen banaketan, nahiz iruditegian genero ikuspegia txertatu eta eremu segurua izanen dela bermatu behar du.
- **Programazioan:** pestetako programazioa osatzerakoan, kontuan izan behar da emakumezkoen presentzia bermatzea, kontzertuetatik hasi eta edozein lehiaketako epai-mahaiko kideetaraino. Pesta parekideak lortzeko, nahitaezkoa da hauek emakumezkoentzako plaza ere izan daitezen. Aldi berean, herriko emakume kulturagileei lekua egin behar zaie, haien lana ezagutarazteko.

- **OSAGAI EZ MATXISTAK**

- **Komunikazioan:** herriko pestak iragartzeko erabiltzen diren komunikazio bideek ezin dute eduki sexistarik, arrazistarik, lodifoborik, etab. izan. Ahozko nahiz idatzizko komunikazioan, komunikazio grafikoan, irudietan eta bestelakoetan sexu estereotipoak baztertu behar dira. Eredu berriak eta anitzak plazaratzeko esparrua izan behar du Erasoen Aurkako Mahaiak honetan ere.
- **Musikan:** pestetako elementu garrantzitsuenetako bat da musika. Herrian entzuten den musikak ezin du eduki sexistarik, arrazistarik, lodifoborik, etab. izan, eta haratago joanda, emakumeek eta feministek sortutako musika ezagutzera emateko aukera egokia da.

2 | Aurre-lanketa eta prebentzioa

Emakumezkoon eta bestelako disidenteon aurkako indarkeriari erantzun indibidualak eman baino, kontzientzia kolektiboa garatzea ezinbestekoa da, eta horretarako beharrezkoa da sentsibilizazio eta prebentzio kanpainak aurrera eramatea. Prebentzioari dagokionez, Erasoen Aurkako Mahaiak eragile eta herritarrak protokoloaren inguruan informatuko ditu, honen inguruko azalpen eta xehetasun guztiak emanez pesten aurretik egingo den bilera ireki batean. Informazio eta azalpen lan hori erasoen aurkako mahaiaren eskutik egingen da, pesten aurretik eta bi plano desberdinetan:

- 1.- Tabernetako eta txoznetako arduradunei protokoloa ezagutarazi eta zalantzak argitzeko.
- 2.- Protokoloaren berri jakin nahi duten herritarrei, honen inguruko argibideak emateko eta eraso baten aurrean nola jokatu azaltzeko.

• PREBENTZIO KANPAINA

Pestak guztiontzako espazio askea izan behar dute, eta hortaz garrantzitsua da denok espazio seguru batean gaudela jakitea, bertan erasorik onartuko ez dela eta erasotzaileak ongi etorriak ez direla adieraztea. Horretarako, euskarri desberdinak erabiliko dira:

- Kanpora begira
 - o Kartelak.
 - o Telefono eta baliabideekin euskarri informatiboa.
 - o Pesta aurretik zabaltzeko bidea.
- Barrura begira
 - o Txozna eta tabernetarako protokoloaren eskema.
 - o Protokoloa aktibatu ondoren, mobilizazioetarako deialdia egiten denerako kartel mutuak.
- BERHEZI mikrokooperatiba feministaren zerbitzua izango da pesta guztietan zehar. (*1.Eranskina*)
- ARRETA TELEFONOA: 621 160 038

3 | Pestetan eraso bat gertatzen denean nola jokatu

Pestetan eraso bat gertatzen denean, erantzun protokoloa aktibatzea, hasiera batean, eraso bat identifikatzen duen edozeinen ardura da. Era berean, taberna eta txoznetan txandak egiten ari diren boluntario edo langileek, erasoak ikusten duten edo barran salatzen den momentuan aktibatu beharko dute protokoloa. Beti ere, Berhezik erasoaren berri izateko arreta telefonora deitu beharko da, erasoak zein motatakoa izan den, non eman den eta noiz eman den informatzeko; informazio hau biktimaren anonimotasuna babestuz eman beharko da.

Eraso bat gertatzen denean jarraitu beharreko pausoak ondorengoak dira. Bi ataletan banatu dira, erasoaren intentsitate mailaren arabera.

- **INTENTSITATE BAXUKO ERASOETAN**

- Erasotatuari ematen ari dela ikusten baduzu edo barran erasoak salatzen badute, erasotatuari laguntza eskaini, zure kabuz erabakirik hartu gabe.
 - o Laguntza jaso nahi ez badu, ez dugu insistituko, baliabideak eskainiko zaizkio (informazio txartela) eta arreta telefonora deituko da, eraso bat identifikatu dela erregistratuta geratu dadin.
 - o Laguntza onartzen badu:

1.- **EGITEN ARI ZARENA UTZI:** Lehentasuna duen kontua da, beraz, barran dagoen langileak pertsona horri kasu egingo dio.

2.- **ENTZUN:** Arreta handiz entzun erasotatuak esateko duena (azalpena, beharrak...) eta inolaz ez jarri zalantzan kontatzen dizuna.

3.- **ERASOTUARI LAGUNTZA ETA BALIABIDEAK ESKAINI:** Baliabideen eta telefono zenbakien txartela eskaini, zer behar duen galdetu...

4.- **ONDOREN...**

ERASOTZAILEA KANPORATU: Erasotzailearekin hitz egin, argi utziz ez dela jarrera erasokorrik onartzen eta gunetik kanporatu.

- * Erasotzaileak kasurik egiten ez badu, kaleratzeko estrategiak: musika itzali, argiak piztu, etab. gunetik alde egin arte. Lehentasuna erasotzailea kanporatzea izango da, zerbitzatzeari uzteko aukera dago.

ERASOEN TELEFONORA DEITU: Gertatu den erasoak erregistratzeko (Zer, non eta noiz gertatu den jakinarazi, erasotatuaren anonimotasuna babestuz).

- **INTENTSITATE ALTUKO ERASOETAN**

- 112 edo **ARRETA TELEFONORA DEITU**

- **ERASOTUARI LAGUNTZA ESKAINI.** Behar duen laguntza guztia ematen saiatu, beharko balitz berarekin geratu artatzen duten bitartean. (2. Eranskinean gako batzuk)

4 | Erasoen ondorengo erantzun soziala

Erasoen salaketak jasotzen diren heinean, Larrialdi Mahaiak erabakiko du kasu bakoitzaren aurrean erantzuna nola antolatu, hala ere, eragile eta herritarren inplikazioa eta parte hartzea ere eskatuko da hala behar denean. Dena dela, gerta daitezkeen erasoen aurrean erantzuteko zenbait modu aurrez zehaztuta, adostuta eta prestatuta daude:

i. Intentsitate baxuko erasoen kasuan

- Erantzun soziala mugimendu feministaren esku dago, baina herritarrei bat egiteko deia egingo zaie.
- Herrian intentsitate baxuko hiru eraso gertatzen diren egunaren biharamunean, 19:00etatik 19:30etara, elkarteratze isila egingen da, bitartean egitaraua geldituko da, ekitaldiak atzeratuz. Era berean, barrak, komertzioak, etab. ixteko gonbidapena luzatzen da.

ii. Intentsitate altuko erasoen kasuan

- Larrialdi mahai bat deituko da erasoak gertatu eta biharamunean, honen aurrean emango den erantzuna zehazteko. Larrialdi mahaiak udalak, berdintasun teknikariak eta mugimendu feministako kideek osatuko dute.
- Elkarretaratze isilerako deialdia egingo da plazan, baina honen deialdia Larrialdi Mahaiaren esku egongo da.
- Egitaraua bertan behera geldituko da 24 orduz, beti ere, erasotuak salaketa soziala jartzea erabakitzen badu. Geldialdi hau noiz izango den larrialdi mahaiaren zehaztuko da, eta herritarrei jakinaraziko zaie.
- Aurreko kasuan bezala, gainontzeko eragileei ere proposamena zabaltzen zaie bakoitzak bere esparrutik 24 orduko geldialdi horrekin bat egin dezan.

* | Eranskinak

1. BERHEZIREN ZERBITZUA

Pesta guztietan zehar Berhezi mikrokooperatiba feministaren arreta zerbitzua egongo da, modu desberdinetan.

- Salaketa eta arreta telefonoa: jaietan gertatzen den edozein intentsitateko eraso matxista identifikatzea da; horren aurrean erasoak jasan duen pertsona beste zerbitzu batzuetara bideratu ahal izatea, egoerari aurre egiteko baliabideak eskainiz; eta, betiere egoerak hala eskatzen badu, erantzun soziala aktibatzeke kudeaketa bideratzea.

Eraso matxistak aipatzerakoan, matxismoak bere gain hartzen dituen arlo ezberdinetaz ari gara, hala nola, eraso sexistak, LGTBI+foboak, xenofoboak, etab. Arreta eta baliabideak eskaintzeaz gain, eraso guzti hauek kontabilizatzea da telefonoaren helburuetako bat.

Arreta telefonoan eraso bat saltzeak ez du salaketa formal bat edo erantzun aktibo bat inplikatzeko. Esan bezala, helburuetako bat ere erasoaren erregistroa eramatea da, herrian ematen diren erasoak kontabilizatu eta datuak biltzea; erregistroa herritar orok egin dezakeen zerbait da, nahiz eta erasotutako laguntzarik ez behar, eraso bat identifikatzen bada kontabilizatzeko deitzea da bide egokiena.

Zerbitzuen ordutegia hau izango da:

- Abuztuaren 8an salaketa telefonoa egongo da 20etatik 8tara
- Abuztuaren 10, 20etatik, abuztuak 16, 8etara Salaketa telefonoa aktibo egongo da, 24 orduz telefono bidezko arreta jaso dezake telefonora deitzen duen orok.
- Abuztuaren 10, 12 eta 14ean, 20etatik 00tara, informazio puntua eta aurrez aurreko arreta egongo da plazan.

Arreta telefonoa: 621 160 038

2. INTENTSITATE ALTUKO ERASO BATEN AURREAN, NOLA JOKATU ERASOA JASAN DUENAREKIN?

Argibide eta gako batzuk (intentsitate baxuagoko erasoetan ere baliagarriak):

- Konfidentzialtasuna eskaini.
- Ahalik eta eragozpen gutxien jarri, hitz egiten utzi. Isiltasunak errespetatu. Entzute aktiboa.
- Negarrean akonpainatu.
- Lasaitasunez hitz egin momentu oro, nahiz eta beste pertsona egoera larrian egon. Lasaitasuna, erabiltzen den tonuarekin soilik transmititu daiteke; zu larritzen bazara larritasun hori besteak jasoko du.
- Enpatiaz jokatu. Ulertzen ari zarela adierazi, berak esandakoa modu laburrean bueltatu
- Sostengu emozionala eman. Bere emozioak balioztatu, sentitzen duen edozer normala dela adieraziz.
- Erruduntasun sentimendua desegiten lagundu.
- Bere erabakiak errespetatu

EGIN BEHAR EZ DENA:

- Ez eztabaidatu, ez konbentzitu, ez errua egotzi, ez gezurretan ibili, ez itxaropen faltsuak eman, ez epaitu.
- Ez sartu dinamika kodependienteetan, zure eskuhartzea adituak iristen direnean amaitzen da.
- Ez ordezkatu, ez hitz egin bere izenean.
- Ez proposatu nik egingo ez nukeen ezer. Ez gomendatu, solik informatu.

ERASOEN
AURKAKO
MAHAIA